

V Bruseli 4. októbra 2019
(OR. en)

12796/19

CLIMA 263
ENV 828
ONU 102
DEVGEN 189
ECOFIN 854
ENER 455
FORETS 39
MAR 151
AVIATION 192

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Predmet:	Prípravy na zasadnutia Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (UNFCCC) (Santiago de Chile, Čile, 2. – 13. decembra 2019) – závery Rady

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o prípravách na zasadnutia Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (UNFCCC) (Santiago de Chile, Čile, 2. – 13. decembra 2019), ktoré Rada prijala na svojom 3 716. zasadnutí 4. októbra 2019.

Prípravy na zasadnutia Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (UNFCCC) (Santiago de Chile, Čile, 2. – 13. decembra 2019)

– závery Rady –

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

NALIEHAVOSŤ POSILNENÝCH GLOBÁLNYCH OPATRENÍ

1. ZDÔRAZŇUJE, že zmena klímy predstavuje priamu a existenčnú hrozbu, ktorej neunikne žiadna krajina. Svet je už dnes svedkom mnohých ničivých dôsledkov zmeny klímy, opatrenia v oblasti klímy na globálnej úrovni sú však stále nedostatočné. ZDÔRAZŇUJE bezprecedentnú naliehavosť zintenzívnenia globálneho úsilia a PODČIARKUJE príležitosti a výhody, ktoré prináša globálny prechod na bezpečné, klimaticky neutrálne, klimaticky odolné a udržateľné hospodárstva a spoločnosti, ako aj skutočnosť, že vykonávanie Agendy 2030 a Parížskej dohody je úzko prepojené.
2. VÍTA tri správy, ktoré tento rok vydal Medzivládny panel o zmene klímy (IPCC), (Zmena klímy a pôda: osobitná správa IPCC o zmene klímy, dezertifikácii, degradácii pôdy, udržateľnom obhospodarovaní pôdy, potravinovej bezpečnosti a tokoch skleníkových plynov v suchozemských ekosystémoch, Osobitná správa o oceánoch a kryosfére v meniacej sa klíme, ako aj úpravy z roku 2019 týkajúce sa Usmernení IPCC z roku 2006 pre národné inventúry skleníkových plynov); VYJADRUJE uznanie práce, ktorú vykonal IPCC pri zostavovaní a analýze najlepších dostupných vedeckých poznatkov o zmene klímy a jej vplyve na životné prostredie a spoločnosť; NABÁDA IPCC, aby pokračoval v práci, pričom oceňuje jeho komplexný, objektívny a transparentný prístup, vďaka ktorému je IPCC najrešpektovanejším vedeckým subjektom v oblasti zmeny klímy.

3. JE HLBOKO ZNEPOKOJENÁ vedeckými zisteniami IPCC, ktoré dokazujú, že je nesmiernie naliehavé posilniť globálnu reakciu na zmenu klímy v kontexte udržateľného rozvoja a úsilia o odstránenie chudoby; PODČIARKUJE, že zmena klímy, strata biodiverzity, degradácia pôdy a oceánov a dezertifikácia sú úzko prepojené, a VYZÝVA na užšiu spoluprácu a synergie medzi dohovormi. ZDÔRAZŇUJE, že posilnenie globálnych opatrení si vyžaduje znižovanie emisií vo všetkých odvetviach s cieľom obmedziť globálne otepľovanie a znížiť riziká a negatívne dôsledky zmeny klímy.
4. VYJADRUJE HLBOKÉ ZNEPOKOJENIE nad zvyšujúcim sa vplyvom zmeny klímy na zhoršovanie globálnej biodiverzity, svetových vodných zdrojov a ekosystémov vrátane účinkov prírodných požiarov; v tejto súvislosti VÍTA súhrnnú hodnotiacu správu o biodiverzite a ekosystémových službách, ktorú vydala Medzivládna vedecko-politická platforma pre biodiverzitu a ekosystémové služby; SO ZNEPOKOJENÍM KONŠTATUJE, že Arktída sa otepľuje vyše dvojnásobnou rýchlosťou v porovnaní s celosvetovým priemerom, čo už prináša vážne globálne, regionálne a miestne dôsledky.
5. JE NAĎALEJ HLBOKO ZNEPOKOJENÁ správami OSN, v ktorých sa potvrdzuje, že vnútroštátne stanovené príspevky, ktoré predložili zmluvné strany, a súčasný vývoj emisií skleníkových plynov spolu nedosahujú úrovne potrebné na splnenie dlhodobých cieľov Parížskej dohody; UZNÁVA dôrazné výzvy občianskej spoločnosti a občanov, najmä mladých ľudí, na posilnenie opatrení, ambícií a ohľadu na budúce generácie; ZDÔRAZŇUJE, že všetky zmluvné strany, najmä hlavní pôvodcovia emisií, musia zvýšiť ambície a zintenzívniť opatrenia v oblasti klímy a zároveň posilniť potravinovú bezpečnosť, udržateľný rozvoj a odstraňovanie chudoby, ochranu biodiverzity, integritu všetkých ekosystémov, rodovú rovnosť a postavenie žien, dodržiavanie ľudských práv, dodržiavanie práv pôvodného obyvateľstva a miestnych komunit; ZDÔRAZŇUJE, že pri plánovaní a vykonávaní účinných a efektívnych opatrení v oblasti klímy je dôležitý rodovo responzívny prístup.

6. PRIPOMÍNA závery Európskej rady z 20. júna 2019 o zmene klímy a OPÄTOVNE ZDÔRAZŇUJE význam zintenzívnenia globálnych opatrení v oblasti klímy; PRIPOMÍNA závery Rady z 18. februára 2019 o diplomacii v oblasti klímy a OPÄTOVNE ZDÔRAZŇUJE, že zmena klímy znásobuje rôzne iné hrozby a zároveň sama osebe stále viac ohrozuje mier a bezpečnosť, čo má závažné dôsledky na celom svete.

POKROK V OPATRENIACH A AMBÍCIÁCH

7. VÍTA výsledky samitu OSN o opatreniach v oblasti klímy, ktorý sa uskutočnil v roku 2019 a na ktorom sa rokovalo o ambíciách, opatreniach a solidarite; tieto výsledky dokazujú politickú vôľu zintenzívniť kolektívne ambície v súlade s Parížskou dohodou, a to aj prostredníctvom úsilia o obmedzenie oteplenia na 1,5 ° C v porovnaní s predindustriálnymi úrovňami a transformačných opatrení, ktoré musia prijať vlády, a to aj v rámci iných príslušných multilaterálnych procesov, ako aj neštátne subjekty.
8. NABÁDA všetky zmluvné strany, ktoré ešte neratifikovali dodatok z Dauhy, aby tak čo najskôr urobili a umožnili jeho bezodkladné nadobudnutie platnosti; PODČIARKUJE, že záväzky EÚ a jej členských štátov do roku 2020 v rámci druhého záväzného obdobia Kjótskeho protokolu sa už implementujú, a to od 1. januára 2013; ZDÔRAZŇUJE, že EÚ pokračuje v úspešnom oddeľovaní svojho hospodárskeho rastu od svojich emisií skleníkových plynov: od roku 1990 do roku 2017 vzrástla ekonomika EÚ o 58 %, zatiaľ čo celkové emisie skleníkových plynov poklesli o 22 %; PODČIARKUJE tiež, že vďaka existujúcim politikám v rámci klimaticko-energetického balíka EÚ do roku 2020 smerujú EÚ a jej členské štáty k presiahnutiu cieľa, ktorým bolo zníženie domácej produkcie skleníkových plynov o 20 % do roku 2020.
9. ZDÔRAZŇUJE, že EÚ sa v roku 2014 zaviazala, že v rámci svojho príspevku k Parížskej dohode zníži domáce emisie skleníkových plynov aspoň o 40 % do roku 2030 v porovnaní s úrovňami z roku 1990. EÚ je prvým veľkým hospodárstvom na svete, ktoré prevzalo vedúcu úlohu v oblasti ekologickej transformácie a ukázalo, ako vykonávať Parížsku dohodu, a to tak, že zaviedla ambiciózne a záväzný právny rámec na splnenie svojho záväzku.

10. PODČIARKUJE, že EÚ si stanovila ciele do roku 2030 v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na úrovni aspoň 32 % a v oblasti energetickej efektívnosti na úrovni aspoň 32,5 %, pričom ich dosiahnutie podporuje spoľahlivým systémom riadenia; ZDÔRAZŇUJE, že tieto ciele by viedli k výraznejšiemu zníženiu emisií skleníkových plynov, než sa pôvodne predpokladalo; a PRIPOMÍNA, že EÚ a jej členské štáty zhodnotia uvedené dodatočné úsilie a iné relevantné odvetvové politiky.
11. ZDÔRAZŇUJE, že EÚ v roku 2020 zaktualizuje svoj vnútroštátne stanovený príspevok (NDC), ako sa dohodlo v Paríži, pričom v zmysle dohody z Katovic zohľadní potrebu zvýšiť jeho jasnosť, transparentnosť a pochopenie. ZDÔRAZŇUJE potrebu zintenzívniť celosvetové úsilie o boj proti zmene klímy na základe najnovších dostupných vedeckých poznatkov, najmä osobitnej správy IPCC o vplyve celosvetového zvýšenia teploty o 1,5 °C v porovnaní s hodnotami z predindustriálneho obdobia.
12. NABÁDA všetky krajiny, ktoré neratifikovali Parížsku dohodu, aby tak urobili čo najskôr; VYZÝVA všetky zmluvné strany, aby aktualizovali svoje vnútroštátne stanovené príspevky v súlade s Parížskou dohodou a aby zvýšili ich prehľadnosť, transparentnosť a zrozumiteľnosť.
13. ZDÔRAZŇUJE, že na základe dlhodobej strategickej vízie Európskej komisie pre prosperujúce, moderné, konkurencieschopné a klimaticky neutrálne hospodárstvo – „Čistá planéta pre všetkých“ a návrh Európskej komisie, aby sa Európa stala do roku 2050 klimaticky neutrálnou, EÚ v súčasnosti diskutuje o tom, ako dosiahnuť klimatickú neutralitu v súlade s Parížskou dohodou; VYZDVIHUJE význam širokej, inkluzívnej a rozsiahlej spoločenskej diskusie v celej EÚ a jej členských štátoch vrátane dôkladného zváženia otázok, ako je spravodlivý prechod.

14. PRIPOMÍNA výzvu Európskej rady¹ určenú Rade a Komisii, aby pokročili v práci na podmienkach, stimuloch a podpornom rámci, ktoré sa majú zaviesť s cieľom zabezpečiť prechod na klimaticky neutrálnu EÚ v súlade s Parížskou dohodou, pričom konštatuje, že podľa veľkej väčšiny členských štátov EÚ sa klimatická neutralita musí dosiahnuť do roku 2050; taktiež KONŠTATUJÚC, že viaceré členské štáty si už stanovili vnútroštátne ciele prispievajúce k tomuto cieľu; SO ZÁUJMOM OČAKÁVA, že Európska rada sfinalizuje svoje usmernenia o klimaticky neutrálnej vízii EÚ do konca roka 2019, aby sa mohla prijať dlhodobá stratégia EÚ, ktorá by sa začiatkom roka 2020 predložila UNFCCC; Zároveň VYZÝVA ostatné zmluvné strany Parížskej dohody, aby do roku 2020 predložili svoje dlhodobé stratégie v súlade s dlhodobými cieľmi Parížskej dohody.
15. ZDÔRAZŇUJE, že EÚ je so 74,4 miliardy EUR, ktoré v roku 2018 poskytla na rozvojovú pomoc, najvýznamnejším poskytovateľom rozvojovej pomoci na svete, a zároveň poskytuje najviac prostriedkov na financovanie opatrení v oblasti zmeny klímy, a to až 40 % celosvetového verejného financovania v tejto oblasti, pričom príspevky EÚ a jej členských štátov sa od roku 2013 viac ako zdvojnásobili a presiahli hodnotu 20 miliárd EUR ročne; ZDÔRAZŇUJE pokračujúce úsilie EÚ a jej členských štátov zintenzívniť mobilizáciu medzinárodného financovania opatrení v oblasti zmeny klímy v rámci kolektívneho cieľa rozvinutých krajín, ktorým je najneskôr v roku 2020 a ďalej až do roku 2025 spoločne na zmierňujúce a adaptačné účely v rozvojových krajinách mobilizovať 100 miliárd USD ročne zo širokej škály zdrojov, nástrojov a kanálov v kontexte zmysluplných zmierňujúcich opatrení a transparentnosti vykonávania; ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné, aby sa okruh prispievateľov rozšíril; ZDÔRAZŇUJE význam úspešného doplnenia Zeleného klimatického fondu; OČAKÁVA, že multilaterálne rozvojové banky pokročia pri zosúladovaní svojich činností s Parížskou dohodou; PRIPOMÍNA, že financovanie opatrení v oblasti zmeny klímy zo súkromných zdrojov je kľúčom k dosiahnutiu posunu smerom ku klimaticky neutrálnemu globálnemu hospodárstvu odolnému proti zmene klímy; ODKAZUJE na svoj zámer prijať ešte pred 25. konferenciou zmluvných strán (COP 25) závery o financovaní opatrení v oblasti zmeny klímy.

¹ <https://www.consilium.europa.eu/media/39922/20-21-euco-final-conclusions-en.pdf>

16. ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité, aby sa všetky zmluvné strany usilovali o zosúladienie globálnych finančných tokov s napredovaním smerom k nízkym emisiám skleníkových plynov a k rozvoju zabezpečujúcemu odolnosť proti zmene klímy v súlade s Parížskou dohodou, a v tejto súvislosti zdôrazňuje potrebu presadzovať udržateľné financovanie; VÍTA prínos oznámenia Európskej komisie „Akčný plán: financovanie udržateľného rastu“ k tomuto cieľu.
17. OPÄTOVNE POTVRDZUJE záväzok EÚ podporovať rozvojové krajiny, najmä najmenej rozvinuté krajiny a malé ostrovné rozvojové štáty, v ich úsilí o vykonávanie Parížskej dohody; v tomto kontexte UZNÁVA osobitné potreby a špecifické okolnosti krajín, ktoré sú mimoriadne zraniteľné, pokiaľ ide o nepriaznivé účinky zmeny klímy, ako aj potrebu včasnej a cielenej podpory na odvrátenie, minimalizovanie a riešenie týchto účinkov; VYZDVIHUJE iniciatívy, ako je partnerstvo NDC, ako aj iniciatívy na posilnenie odolnosti komunít, živobytia a ekosystémov prostredníctvom finančných a poisťovacích riešení v súvislosti s rizikom katastrof, ktoré sú súčasťou komplexných stratégií riadenia rizík.
18. ZDÔRAZŇUJE význam presadzovania vzdelávania, odbornej prípravy, verejného povedomia, účasti verejnosti a prístupu verejnosti k informáciám z hľadiska prispievania k vykonávaniu Parížskej dohody a jej dlhodobých cieľov; VÍTA a podnecuje posilnenie opatrení v oblasti klímy prostredníctvom účasti verejnosti a spolupráce s miestnymi orgánmi, súkromným sektorom a občianskou spoločnosťou.

PRÍPRAVY NA ZASADNUTIE V SANTIAGU

19. BLAHOŽELÁ poľskému predsedníctvu 24. konferencie zmluvných strán Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (COP 24) k tomu, ako zvládlo svoju úlohu pri usmerňovaní práce COP; VÍTA Katovický súbor pravidiel, ktorý je významným úspechom umožňujúcim vykonávanie Parížskej dohody a svedčí o tom, že multilateralizmus a medzinárodná spolupráca sú aj naďalej operačnými platformami na riešenie globálnych výziev.

20. VÍTA vedúcu úlohu nadchádzajúceho čilského predsedníctva COP a SO ZÁUJMOM OČAKÁVA úzku spoluprácu s Čile s cieľom posilniť globálne opatrenia v oblasti klímy a dosiahnuť, aby bola COP 25 úspešná; PODPORUJE priority COP 25 vrátane pozornosti venovanej prepojeniu medzi oceánmi a klímou, ktoré vytýčilo nadchádzajúce predsedníctvo COP. VÍTA aktívnu úlohu Kostariky a so záujmom očakáva prípravné zasadnutie COP.

21. JE ODHODLANÁ:

- spolupracovať so všetkými zmluvnými stranami pri vypracúvaní spoľahlivých a komplexných pravidiel dobrovoľnej spolupráce podľa článku 6 Parížskej dohody, ktorými sa posilnia globálne ambície, zabezpečí environmentálna integrita a zabráni dvojitému započítaniu prostredníctvom zodpovedajúcej úpravy všetkých medzinárodných presunov, aj v súvislosti s mechanizmom článku 6 ods. 4 a systémom kompenzácie a znižovania emisií uhlíka v medzinárodnom letectve (CORSIA);
- sformulovať prísne pravidlá pre presuny podľa článku 6 ods. 2;
- vytvoriť ambiciózny nový mechanizmus podľa článku 6 ods. 4, ktorý zúčastneným stranám umožní posilniť úsilie v oblasti zmiernovania, pričom v plnej miere zohľadní dosiahnuté zníženia emisií v rámci Parížskej dohody a dohodne sa na ukončení mechanizmov Kjótskeho protokolu.

22. SO ZÁUJMOM OČAKÁVA:

- úspešné ukončenie druhého preskúmania Varšavského medzinárodného mechanizmu pre straty a škody (WIM) na základe referenčného rámca dohodnutého v júni v Bonne s cieľom ďalej usmerňovať prácu WIM, najmä pri vykonávaní článku 8 Parížskej dohody;
- dosiahnutie pokroku, pokiaľ ide o opatrenia posilneného rámca transparentnosti, ktorý je základom dobre fungujúcej Parížskej dohody, a to na základe podmienok, postupov a usmernení, ktoré sa dohodli v Katoviciach;

- napredovanie v práci na budovaní kapacít vrátane ich inštitucionálnych mechanizmov;
 - úspešné preskúmanie pracovného programu z Limy týkajúceho sa rodovej problematiky aj jeho akčného plánu v tejto oblasti.
23. PRIPOMÍNA, že v súlade s Parížskou dohodou je dôležité, aby sa v súvislosti s NDC všetkých zmluvných strán usilovalo o dosiahnutie spoločných časových rámcov.
24. VYZDVIHUJE význam nezmluvných zainteresovaných strán a ich prínos k dlhodobým cieľom Parížskej dohody, okrem iného prostredníctvom globálneho akčného programu v oblasti klímy (GCAA), pričom uznáva úsilie GCAA prispievať k vykonávaniu Parížskej dohody a jej dlhodobých cieľov; víta a PODPORUJE intenzívnu účasť dvoch lídrov na podpore opatrení v oblasti klímy. VÍTA príležitosť zhodnotiť pokrok, ktorý sa dosiahol pri vykonávaní do roku 2020, ako aj snahu prezentovať ho a určiť ďalšie možnosti, pokiaľ ide o globálne opatrenia.

ĎALŠIE PROCESY

25. JE NAĎALEJ ODHODLANÁ usilovať sa o dosiahnutie synergie a maximalizovať príspevok ďalších dohovorov z Ria (UNCBD a UNCCD) vrátane globálneho rámca pre biodiverzitu po roku 2020, Fóra OSN o lesoch, sendaiského rámca pre znižovanie rizika katastrof, ako aj plniť ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja. ZDÔRAZŇUJÚC, že koordinácia sa musí uskutočňovať aj na vnútroštátnej úrovni.
26. PRIPOMÍNA, že je potrebné, aby medzinárodná letecká doprava primerane prispela k zmierneniu zmeny klímy, VYZÝVA najmä Medzinárodnú organizáciu civilného letectva (ICAO) a jej členské štáty, aby urýchlene zaviedli systém CORSIA a zároveň zabezpečili jeho environmentálnu integritu, a to aj tým, že sa zabráni dvojitému započítaniu zníženia emisií. NABÁDA všetky zmluvné strany, ktoré ešte neoznámili svoju účasť, aby sa pripojili k pilotnej fáze systému CORSIA. OPAKUJE svoje predchádzajúce výzvy adresované ICAO, aby sa najneskôr na svojom 41. zhromaždení dohodla na dlhodobom ciele, ktorý bude v súlade s teplotnými cieľmi Parížskej dohody.

27. VYZÝVA Medzinárodnú námornú organizáciu (IMO), aby urýchlene implementovala svoju úvodnú stratégiu znižovania emisií skleníkových plynov z lodí prijatú v roku 2018 v súlade s teplotnými cieľmi Parížskej dohody.
28. VÍTA skutočnosť, že 1. januára 2019 nadobudol platnosť dodatok z Kigali k Montrealskému protokolu, ktorým sa prispeje k dosiahnutiu cieľov Parížskej dohody, a VYZÝVA všetky zmluvné strany Montrealského protokolu, aby tento dodatok čo najskôr ratifikovali.
-